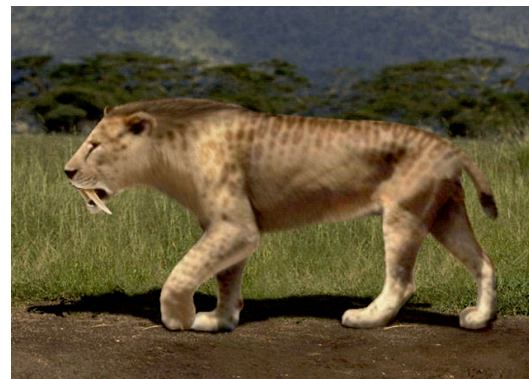
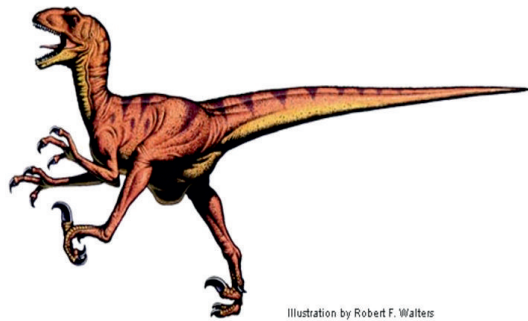

1. W każdej erze dziejów Ziemi, podobnie jak i dzisiaj żyły zwierzęta drapieżne. Na slajdzie znajdują się po 2 zdjęcia drapieżników żyjących w erze paleozoicznej, mezozoicznej i kenozoicznej. Podaj ich nazwy. Uwaga: muszą to być nazwy rodzajowe, nie wystarczy napisać dinozaury, bo były one zarówno drapieżne jak i roślinożerne.

2. Ziemia ukazuje swe drapieżne oblicze podczas ruchów tektonicznych (np. ruchów górotwórczych, trzęsień ziemi). Wymień nazwy orogenez w dziejach Ziemi, w których ruchy tektoniczne doprowadziły do powstania: Pirenejów, Pienin, Harcu, Gór Skandynawskich i Sudetów.

3. W pewnych okresach geologicznych z jakiegoś powodu Ziemia staje się wielkim drapieżnikiem i wówczas wymierają całe grupy zwierzęce i roślinne. Wymień okresy w dziejach Ziemi, w których następowało wielkie wymieranie.

GÓRY

OROGENEZA

Pireneje

Pieniny

Harc

Skandynawskie

Sudety

.....

.....

.....

.....

.....

1. W jakiej erze geologicznej gniewna Ziemia dała o sobie znać na obszarze Sudetów tworząc wiele masywów granitoidowych, m. in. karkonoski?
.....
2. Drapieżna Ziemia daje o sobie znać w paroksyzmach ruchów górotwórczych zwanych orogenezami. W jakiej orogenezie powstały Góry Betyckie?
.....
3. Jak nazywał się drapieżny latający gad z kresu jurajskiego?
.....
4. Jaki drapieżnik został najszybciej udomowiony przez człowieka?
.....
5. Są krótkie momenty w dziejach Ziemi, w których Ziemia staje się prawdziwym drapieżnikiem powodując śmierć setek tysięcy osób. W którym roku potężna fala tsunami w południowo-wschodniej Azji spowodowała śmierć ponad 300 000 osób?
.....
6. Podaj okres w dziejach Ziemi, w którym pojawiły się pierwsze rośliny kwiatowe.
.....
7. W jurze pojawiły się pierwsze ptaki. Czy Archaeopteryx był formą drapieżną, czy roślinożerną?
.....
8. Jak nazywa się największa ryba drapieżna wszechczasów? Carcharodon megalodon, prehistoryczny rekin (długość 18 m)
.....
9. Jak nazywa się najmłodsze zlodowacenie, które objęło swym zasięgiem Polskę?
.....
10. Jaka ważna jako skamieniałości przewodnie dla kambru grupa organizmów wyginęła podczas wielkiego wymierania w permie?
.....
11. Niektóre trylobity były również drapieżnikami. Jaką długość osiągały największe osobniki – 50 cm, 70 cm czy 90 cm?
.....
12. Jak nazywał się plejstoceński drapieżnik o bardzo długich górnych kłach zwanych szablami?
.....
13. Istnieje hipoteza, że wyginięcie tych zwierząt plejstoceńskich spowodował człowiek w wyniku polowania na nie. O jakie zwierzę chodzi?
.....
14. Drapieżniki potrafią długo skradać się do swojej ofiary zanim ją nagle zaatakują. Podobnie jest i ze zjawiskami wulkanicznymi – wulkany potrafią długo drzemać, by w końcu wybuchnąć z katastrofalną siłą. Jak nazywa się wygasły lub drzemiący wulkan w Ameryce Północnej, którego niespodziewana erupcja może przyczynić się do zmian klimatycznych na Ziemi?
.....
15. W stanie kopalnym występują rzadko z uwagi na niepołączone ze sobą elementy szkieletowe. Dzisiaj są powszechne w oceanach, a niektóre z nich w opowieściach żeglarzy urosły do gigantycznych rozmiarów. To ośmiornice. W jakiej książce kapitan Nemo walczył z gigantyczną ośmiornicą?
.....
16. Czym żywił się Dilofozaur, którego rekonstrukcja znajduje się w Muzeum Geologicznym PIG w Warszawie?
.....
17. Drapieżna Ziemia jest tak zachłanna, że pochłania swoją skorupę. Gdzie się to odbywa?
.....
18. Ile lat temu nastąpiło wielkie wymieranie, w czasie którego wymarły amonity i belemnity 70, 65 czy 60 mln lat temu?
.....
19. W okresie tym powstały między innymi melafiry, w których znajdowane są przepiękne agaty na Dolnym i Górnym Śląsku. Jaki to okres?
.....
20. Człowiek epoki kamiennej aby przeżyć musiał polować, był więc drapieżnikiem. Gdzie znajduje się najstarsza w Polsce i jedna z najstarszych w Europie kopalnia krzemienia, z którego człowiek neolitu wyrabiał narzędzia do polowań?
.....